

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН СТАТИСТИКИЙН САР ТУТМЫН МЭДЭЭЛЭЛ

2023 ОНЫ 09 САР

Арвайхээр хот

2023 он

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-09 сар

Энэхүү товхимолын дэлгэрэнгүй мэдээллийг www.ov.mohs.gov.mn цахим хуудаснаас татаж харна уу.

Өвөрхангай аймгийн Эрүүл мэндийн газар Хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ мэдээллийн хэлтсээс эрхлэн гаргав. E-mail: <http://www.ov.mohs.gov.mn/>, uvurkhangaiemg@gmail.com

Утас: 7032-2195, 99668055

Хянан тохиолдуулсан:

Я. Жаргал

Эрүүл мэндийн газрын Хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ, мэдээллийн хэлтсийн дарга

Эмхэтгэсэн:

Д. Нацагням

Эрүүл мэндийн газрын Эрүүл мэндийн мэдээ, мэдээллийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн, Статистикч их эмч

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН СТАТИСТИК ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД
2022, 2023 оны эхний 9 сарын байдлаар

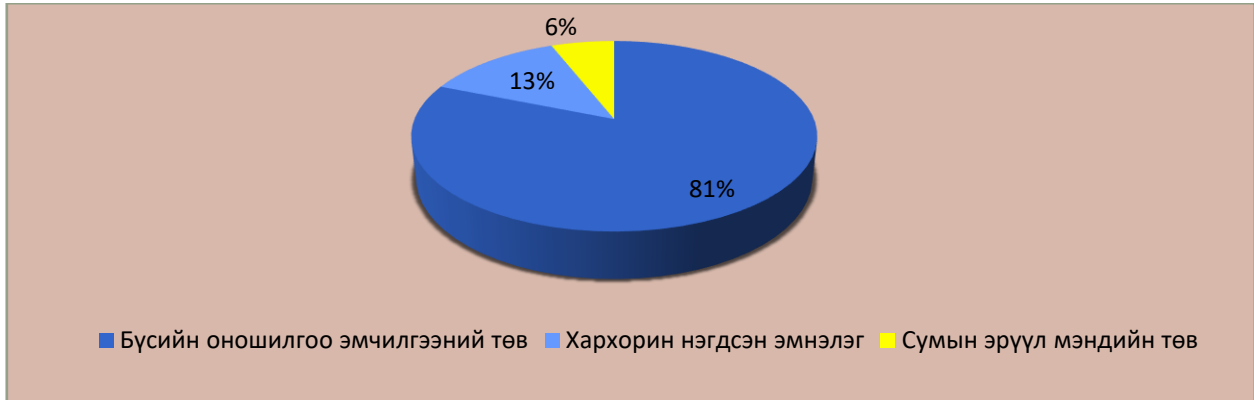
№	Үзүүлэлт			Нэгж	Өвөрхангай аймаг			Улсын дундаж				
					2022 он	2023 он	Өсөлт бууралт	2022 он	2023 он	Өсөлт бууралт		
1	Төрсөн эх			Бодит тоо	1462	1488	26.0	47744	48732	988		
2	Амьд төрсөн хүүхэд			Бодит тоо	1458	1496	38.0	48084	49033	949		
3	Амьгүй төрсөн хүүхэд			Бодит тоо	9	5	-4.0	269	262	-7		
				1000 нийт төрөлтөд	6.1	3.3	-2.8	5.6	5.3	-0.3		
4	Эхийн эндэгдэл			Бодит тоо	0	0	0.0	18	12	-6		
				100 000 амьд төрөлтөд	0.0	0.0	0.0	37.4	24.5	-12.9		
5	5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл /0-4 нас 364 хоног/			Бодит тоо	24	26	2.0	731	732	1		
				1000 амьд төрөлтөд	16.5	17.4	0.9	15.2	14.9	-0.3		
6	Үүнээс:	Үүнээс:	Үүнээс:	Нялхсын эндэгдэл /0-364 хоног/		Бодит тоо	21	21	0.0	582	603	21
						1000 амьд төрөлтөд	14.4	14.0	-0.4	12.1	12.3	0.2
				Нярайн эндэгдэл /0-28 хоног/		Бодит тоо	11	16	5.0	378	386	8
						1000 амьд төрөлтөд	7.5	10.7	3.2	7.9	7.9	0.0
						Нялхсын эндэгдэлд эзлэх хувь	52.4	76.2	23.8	64.9	64.0	-0.9
				Нярайн эрт үеийн эндэгдэл /0-6 хоног/		Бодит тоо	10	11	1.0	267	254	-13
						Нярайн эндэгдэлд эзлэх хувь	90.9	68.8	-22.2	70.6	65.8	-4.8
				Нярайн хожуу үеийн эндэгдэл /7-28 хоног/		Бодит тоо	1	5	4.0	111	132	21
						Нярайн эндэгдэлд эзлэх хувь	9.1	31.3	22.2	29.4	34.2	4.8
				7	Перинаталь эндэгдэл			Бодит тоо	19	16	-3.0	536
1000 нийт төрөлтөд	13.0	10.7	-2.3					11.1	10.5	-0.6		
8	Нийт нас баралт			Бодит тоо	449	438	-11.0	13353	12921	-432		
9	Эмнэлгийн нас баралт			Бодит тоо	87	81	-6.0	3981	4105	124		
				Хувь	19.4	18.5	-0.9	29.8	31.8	2.0		
10	Эмнэлэгт хоног болоогүй нас баралт			Бодит тоо	17	28	11.0	970	989	19		
				Хувь	19.5	35.6	15.0	24.4	24.1	-0.3		
11	Жирэмсний эрт хяналт			Хувь	92.7	92.8	0.1	91.4	92.2	0.8		
12	Эмчлэгдсэн хүний тоо			Бодит тоо	21092	22739	1647.0	766087	764197	-1890		
13	Ор хоног			Бодит тоо	98993	161444	62451.0	5284778	5235515	-49263		
14	Халдварт өвчин			Бодит тоо	5536	684	-4852.0	303101	32445	-270656		
				10 000 хүн амд	474.6	59.1	-415.5	888.9	93.8	-795.1		
15	Амьсгалын замын халдварт өвчин			Бодит тоо	140	408	268.0	3415	12258	8843		
				10 000 хүн амд	12.0	35.3	23.3	10.0	35.5	25.5		
16	Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин			Бодит тоо	152	152	0.0	7944	7723	-221		
				10 000 хүн амд	13.0	13.1	0.1	23.3	22.3	-1.0		
17	Гэдэсний халдварт өвчин			Бодит тоо	29	41	12.0	2509	6393	3884		
				10 000 хүн амд	2.5	3.5	1.1	7.4	18.5	11.1		
18	Зоонозын халдварт өвчин			Бодит тоо	6	10	4.0	177	243	66		
				10 000 хүн амд	0.5	0.9	0.3	0.5	0.7	0.2		
19	Цусаар дамжих халдварт авчин			Бодит тоо	8	4	-4.0	152	169	17		
				10 000 хүн амд	0.7	0.3	-0.4	0.4	0.5	0.1		
20	Бусад халдварт өвчин			Бодит тоо	5201	69	-5132.0	288904	5659	-283245		
				10 000 хүн амд	445.9	6.0	-439.9	847.2	16.4	-830.8		

1. Эх хүүхдийн эрүүл мэнд

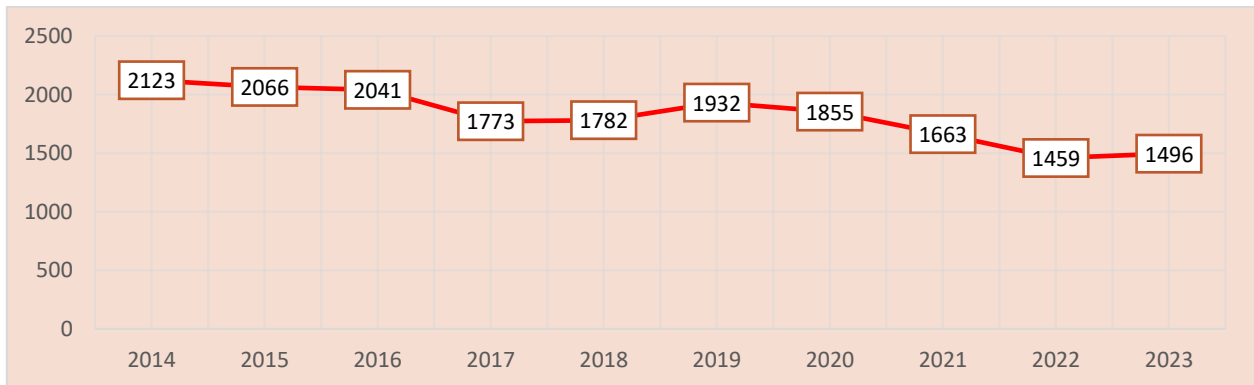
1.1 Төрөлт

Аймгийн хэмжээнд 2023 оны эхний 9 сарын байдлаар **1488** эх төрсөн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 26 төрөлтөөр буюу 1.8 хувиар өссөн байна. Төрсөн эхчүүдийн 1058 нь буюу 71.1 хувь нь эмчийн хяналтын үзлэгт 6 ба түүнээс дээш удаа хамрагдсан байна. 2023 оны эхний 9 сарын байдлаар мэс заслын аргаар төрсөн эхчүүд 431 буюу 29.0 хувийг эзэлж байна.

Зураг 1. Төрсөн эхийн эзлэх хувь, эмнэлгийн төрлөөр /2023 оны 9 сарын байдлаар/

Зураг 2. Амьд төрсөн хүүхдийн тоо /2014-2023 оны эхний 9 сард/

1.2. Хүүхдийн эрүүл мэнд

2023 оны эхний 9 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд 1496 хүүхэд амьд төрсөн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 38 хүүхдээр нэмэгдсэн байна. Төрөлтийн түвшин 1000 хүн амд **12.7** байна. Амьд төрсөн хүүхдийн 770 буюу 51.5 хувь нь хүү, 726 буюу 48.5 хувь нь охин байна. Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа 100 охинд ойролцоогоор 112 хүү ногдож байна. Амьд төрсөн нийт хүүхдээс 64 нярай буюу 4.3 хувь нь 2500 грамаас доош жинтэй, 3 тохиолдол буюу 0.2 хувь нь төрөлхийн гажигтай төрсөн байна. Төрсний дараа 1 цагийн дотор хөхөө амласан хүүхдийн эзлэх хувь 97.1 байна. Амьгүй төрөлтийн түвшин 1000 нийт төрөлтөд 3.3 байна.

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-09 сар

Хүснэгт. Төрөлт, амьд, амьгүй төрсөн хүүхдийн мэдээлэл, 2022-2023 оны эхний 9 сар

	Төрсөн эх				Амьд төрсөн хүүхэд				Амьгүй төрсөн хүүхэд			
	2022 сар	2022 өсгөн	2023 сар	2023 өсгөн	2022 сар	2022 өсгөн	2023 сар	2023 өсгөн	2022 сар	2022 өсгөн	2023 сар	2023 өсгөн
БаруунБаян-Улаан		3	0	2		3	-	2	0	0	0	0
Бат-Өлзий	4	41	2	18	4	41	2	18	0	0	0	0
Баянгол	0	3	0	0		3	-	0	0	0	0	0
Баян-Өндөр	0	3	0	1		3	-	1	0	0	0	0
Богд	7	33	0	28	7	33	-	28	0	0	0	0
Бүрд	0	8		3		8	-	3	0	0	0	0
Гучин-Ус		1		1		1	-	1	0	0	0	0
Зүйл	1	3	1	2	1	3	1	2	0	0	0	0
ЗБУ	0	1	0	5		0	-	4	0	1	0	1
Нарийнтгээл	1	5	1	2	1	5	1	2	0	0	0	0
Өлзийт	0	1		0		1	-	0	0	0	0	0
Сант	0	3	1	1		3	1	1	0	0	0	0
Тарагт	0	0	0	1		0		1	0	0	0	0
Төгрөг		1	0	2		1		2	0	0	0	0
Уянга	1	7	3	16	1	7	3	16	0	0	0	0
Хайрхан-дулаан		2	0	1		2		1	0	0	0	0
Хархорин	28	176	21	192	28	175	21	192	0	1	0	0
Хужирт	0	8	0	6		8	-	6	0	0	0	0
Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв	152	1163	127	1207	152	1161	126	1216	0	7	1	4
Түшигдөлгөөн ӨЭМТ												
Асар-хайрхан												
Аймгийн нийт дүн	194	1462	156	1488	194	1458	155	1496	0	9	1	5

Хүснэгт 1. Амьд төрсөн хүүхэд, эхийн тээлтийн хугацаа, хувиар, 2023 оны эхний 9 сар

	22-28 долоо хоногтой	29-32 долоо хоногтой	33-36 долоо хоногтой	37-42 долоо хоногтой	42 долоо хоногоос дээш	Төрөлхийн гажигтай төрсөн	2500 граас доош жинтэй төрсөн хүүхэд
Баруун-баянулаан	0.00	50.0	0.00	50.0	0.00	0.0	50.0
Бат-Өлзий	0.00	0.0	11.1	88.9	0.00	5.6	11.1
Баянгол							
Баян-Өндөр	0.00	0.0	0.0	100.0	0.00	0.0	0.0
Богд	0.00	0.0	0.0	100.0	0.00	0.0	0.0
Бүрд	0.00	0.0	0.0	100.0	0.00	33.3	0.0
Гучин-Ус	0.00	0.0		0.0	0.00	0.0	0.0
Зүйл	0.00			100.0	0.00	0.0	0.0
Зүүн-баянулаан	0.00	0.0	0.0	100.0	0.00	0.0	0.0
Нарийнтгээл	0.00	0.0	0.0	100.0	0.00	0.0	0.0
Өлзийт							
Сант				100.0			
Тарагт				100.0	0.00	0.0	0.0
Төгрөг			50.0	50.0	0.00	0.0	
Уянга	0.00	0.0	6.3	93.8	0.00	0.0	12.5
Хайрхандулаан				100.0			
Хархорин	0.00	0.5	0.5	99.0	0.00	0.5	1.0
Хужирт	0.00	16.7	0.0	83.3	0.00	0.0	33.3
Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв	0.25	0.7	3.9	95.2	0.00	0.0	4.5
Аймгийн дундаж	0.20	0.7	3.5	95.5	0.00	0.2	4.3

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-09 сар

2023 оны эхний 9 сард 1496 амьд хүүхэд төрж 10 жилийн өмнөхтэй харьцуулахад 627 тохиолдлоор, сүүлийн 10 жилийн дундажтай харьцуулахад 323 тохиолдлоор тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

1.3. Эх хүүхдийн үзүүлэлт

Хүснэгт 2. Эх нялхсын үзүүлэлт, 2022-2023 оны эхний 9 сар

Сумдын нэрс	Эхийн эндэгдэл				Нийт амьд төрсөн хүүхэд			0-6 хоногтой эрт нярайн эндэгдэл				
	2022 он	100 000 амьд төрөлтөд	2023 он	100 000 амьд төрөлтөд	БОЭТ	Сум	Бүгд	БОЭТ	Сум	Бүгд	2023 он, 1000 амьд төрөлтөд	2022 он
ББУлаан		0.0		0.0	29	2	31	1	1	2	64.5	0.0
Бат-Өлзий		0.0		0.0	67	16	83		1	1	12.0	11.0
Баянгол		0.0		0.0	39	1	40	1		1	25.0	25.6
Баян-Өндөр		0.0			20	2	22			0		
Богд		0.0		0.0	62	26	88		1	1	11.4	12.7
Бүрд		0.0		0.0	11	3	14			0	0.0	0.0
Гучин-Ус		0.0		0.0	24	1	25			0	0.0	0.0
Зүйл		0.0		0.0	23	4	27			0	0.0	28.6
ЗБУ		0.0		0.0	42	4	46	1		1	21.7	0.0
Нарийнтгээл		0.0		0.0	43	2	45	1		1	22.2	0.0
Өлзийт		0.0		0.0	22	0	22			0	0.0	0.0
Сант		0.0		0.0	25	0	25			0	0.0	0.0
Тарагт		0.0		0.0	33	1	34			0	0.0	50.0
Төгрөг		0.0		0.0	28	2	30			0	0.0	0.0
Уянга		0.0		0.0	102	16	118			0	0.0	9.3
Хайрхан-дулаан		0.0		0.0	36	1	37	1		1	27.0	0.0
Хархорин		0.0		0.0	2	45	47			0	0.0	0.0
Хужирт		0.0		0.0	35	23	58		1	1	17.2	0.0
Уянсэтгэл ӨЭМТ		0.0		0.0	138		138			0	0.0	7.1
Түшигдөлгөөн ӨЭМТ		0.0		0.0	130		130			0	0.0	15.6
Нарны дөш ӨЭМТ		0.0		0.0	205	1	206	1		1	4.9	0.0
Энэрэл-Хархорин ӨЭМТ		0.0		0.0	4	71	75		1	1	13.3	0.0
Харьяалалын бус		0.0		0.0	95	60	155			0	0.0	0.0
Дүн	0	0.0	0	0.0	1215	281	1496	6	5	11	7.4	6.9

Амьд төрсөн хүүхдийн 81.3 хувь нь Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвд, 18.7 хувь нь сумын эрүүл мэндийн төвд төрсөн байна. 2023 оны эхний 9 сарын байдлаар 0-6 хоногтой эрт нярайн эндэгдлийн 11 тохиолдол бүртгэгдсэн байна.

Зураг 3. Нялхас, 0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1 000 амьд төрөлтөд, 2019-2023 оны эхний 9 сар

Хүснэгт 3. 1 000 амьд төрөлтөнд ногдох нялхас, 0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, сумдаар, 2022-2023 оны 9 сар

Сумдын нэрс	Нялхсын эндэгдэл					0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл					0-28 хоногтой нярайн эндэгдэл /тохиолдлын тоогоор/	
	БОЭГ	Сум	Бүгд	2023 он 1000 амьд төрөлтөд	2022 он	БОЭГ	Сум	Бүгд	2023 оны 1000 амьд төрөлтөд	2022 оны	2021 он	2022 он
БаруунБаян-Улаан	1	1	2	64.5	27.0	1	1	2	64.5	27.0		2
Бат-Өлзий		3	3	36.1	33.0		4	4	48.2	44.0	1	2
Баянгол	1		1	25.0	25.6	1		1	25.0	25.6	1	1
Баян-Өндөр			0					0	0.0			
Богд		1	1	11.4	25.3		1	1	11.4	25.3	1	1
Бүрд			0	0.0	0.0			0	0.0	0.0		
Гучин-Ус			0	0.0	0.0			0	0.0	0.0		
Зүйл			0	0.0	28.6			0	0.0	28.6	1	
ЗБУ	1		1	21.7	23.8	1		1	21.7	23.8	1	1
Нарийнтээл	1		1	22.2	0.0	1		1	22.2	0.0		1
Өлзийт			0		0.0			0	0.0	0.0		
Сант			0	0.0	0.0			0	0.0	0.0		
Тарагт	1	1	2	58.8	50.0	1	1	2	58.8	50.0	2	
Төгрөг			0	0.0	0.0			0	0.0	0.0		
Уянга			0	0.0	18.5			0	0.0	18.5		
Хайрхандулаан	1		1	27.0	22.7	1	1	2	54.1	22.7		1
Хархорин			0	0.0	0.0			0	0.0	25.6	1	
Хужирт	1	1	2	34.5	27.8	1	2	3	51.7	27.8	1	2
Уянсэтгэл ӨЭМТ			0	0.0	14.2			0	0.0	14.2		
Түшигдөлгөөн ӨЭМТ	2		2	15.4	23.4	2		2	15.4	23.4	1	1
Нарны дөш ӨЭМТ	2		2		0.0	2	1	3	14.6	0.0	1	2
Энэрэл-ХХ ӨЭМТ		2	2	26.7	0.0		2	2	26.7	0.0		1
Харъяалалын бус	1		1	6.5	0.0	1	1	2	12.9	8.5		1
Аймгийн дүн	12	9	21	14.0	14.4	12	14	26	17.4	16.4	11	16
Улсын дундаж				12.3	12.1				14.9	15.2		

2023 оны эхний 9 сарын байдлаар 0-1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн 21 тохиолдол бүртгэгдэж 1 000 амьд төрөлтөнд 14.0 ноогдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 0.4 пунктээр бага, улсын дунджаас 1.7 пунктээр их үзүүлэлттэй байна.

0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн 26 тохиолдол бүртгэгдэж 1 000 амьд төрөлтөнд 17.4 ноогдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1.0 пунктээр, улсын дунджаас 2.5 пунктээр өндөр үзүүлэлттэй байна. 0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэлд осол гэмтлийн шалтгаант нас баралтын 5 тохиолдол бүртгэгдсэн байна.

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-09 сар

Зураг 4. Тав хүртэлх насны хүүхдийн жинлэсэн хүүхдийн мэдээлэл, 2023 оны 9 сар

	Тухайн сард жинлэсэн хүүхдийн тоо	Үүнээс			А амин дэм уусан	Д амин дэм уусан	Олон найрлагат бичил тэжээл хэрэглэсэн хүүхдийн тоо
		Туранхай /жин, өндөр/	Тураалтай /жин насны үзүүлэлт/	Өсөлтийн хоцрогдолтой /өндөр насны үзүүлэлт/			
ББУлаан	101					11	
Бат-Өлзий	301	2	1	3		32	
Баянгол	202					113	
Баян-Өндөр	26					19	
Богд	51					51	
Бүрд	0						
Гучин-Ус	23					15	
Зүйл	157					54	
ЗБУ	24					20	
Нарийнтээл	140					120	
Өлзийт	103					49	
Сант	27					20	
Тарагт	61					11	
Төгрөг	110					64	
Уянга	878					164	
Хайрхандулаан	184					86	
Хархорин	0						
Хужирт	94	2	2			94	
БОЭТ							
Уянсэтгэл ӨЭМТ	395					364	
Түшигдөлгөөн ӨЭМТ	230	2	2	1		209	
Нарны дөш ӨЭМТ	148	1	1	0		148	
Энэрэл-ХХ ӨЭМТ	271	1				143	
Аймгийн дүн	3526	8	6	4	0	1787	0

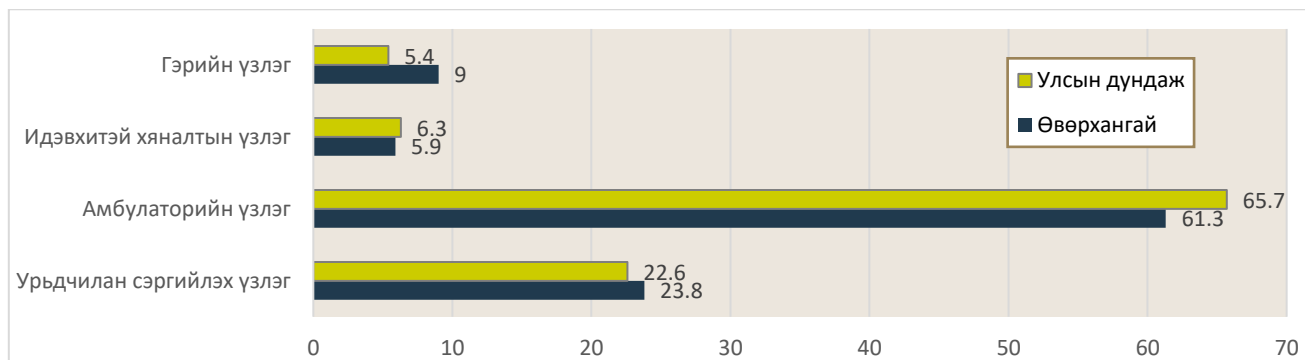
2023 оны 9 сард 0-5 хүртэлх насны 3526 хүүхэд жинлэснээс 0.2 хувь нь туранхай, 0.1 хувь нь тураалтай, 0.1 хувь нь өсөлтийн хоцрогдолтой байна.

2. Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ

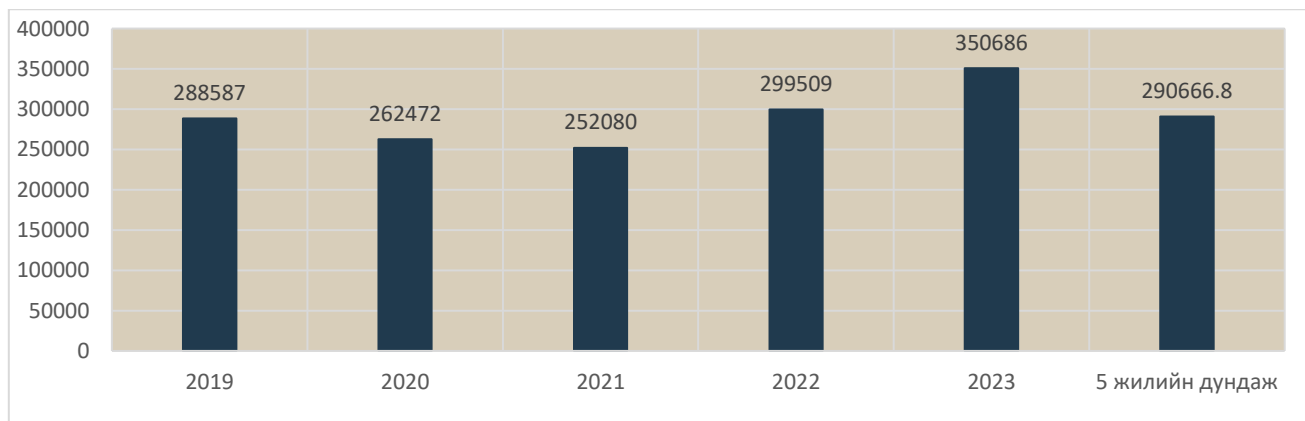
2.1. Амбулаторийн тусламж үйлчилгээ

Аймгийн хэмжээнд 2023 оны эхний 9 сарын байдлаар нийт 350686 эмчийн үзлэг хийгдсэнээс **22.6** хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, **65.7** хувийг өвчний учир амбулаторт, **6.3** хувийг идэвхитэй хяналтын үзлэг, **5.4** хувийг гэрийн үзлэг тус тус эзэлж байна.

Зураг 5. Үзлэгийн төрөл, улс, аймгийн дундаж, 2023 оны эхний 9 сар

Зураг 6. Нийт үзлэгийн тоо, 2019-2023 оны эхний 9 сар

Хүснэгт 4. Үзлэгийн төрөл сумдаар, 2023 оны эхний 9 сар

Байгууллагын нэрс	Нийт үзлэгийн тоо	Үүнээс				
		Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн хувь	Өвчний учир амбулаторт	Диспансерийн хяналтын хувь	Гэрийн идэвхитэй хяналтын хувь	Гэрийн дуудлагын хувь
Баруунбаян-Улаан	2127	21.5	46.2	10.2	10.5	11.6
Бат-Өлзий	5444	18.9	47.5	10.0	13.0	10.6
Баянгол	3391	23.7	53.6	4.2	16.8	1.8
Баян-Өндөр	2948	25.3	47.8	16.5	5.8	4.7
Богд	3438	29.8	51.0	8.5	6.8	3.9
Бүрд	1599	34.5	33.3	15.9	13.3	3.0
Гучин-Ус	1056	28.4	55.0	9.9	6.6	0.0
Зүйл	1874	25.4	55.7	8.6	6.6	3.7
Зүүнбаян-Улаан	2796	35.9	36.1	0.0	14.2	13.8
Нарийнтээл	4956	29.0	52.3	3.0	2.2	13.6
Өлзийт	1355	28.1	26.3	11.7	12.1	21.8
Сант	2318	24.3	36.2	18.1	11.2	10.3
Тарагт	3526	33.4	25.8	18.0	12.7	10.2
Төгрөг	3375	23.8	51.6	5.3	13.7	5.5
Уянга	9165	49.8	27.4	10.4	6.2	6.2
Хайрхандулаан	3237	33.3	56.8	4.3	1.9	3.7
Хархорин	48281	14.3	76.9	6.5	2.2	0.0
Хужирт	9170	20.1	63.5	2.9	5.7	7.8
БОЭТ	156429	14.4	81.4	4.2	0.0	0.0
Уянсэтгэл	18388	31.9	39.1	17.3	10.7	1.0
Түшигдөлгөөн	15373	49.5	23.0	11.1	14.4	2.0
Нарны дөш	13190	24.3	61.0	7.2	4.2	3.3
Энэрэл-Хархорин	16965	71.4	9.6	6.7	9.4	2.8
Чинмэнд	7964	24.1	75.9	0.0	0.0	0.0
Асархайрхан	447	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0
Хөх манал	0					
Ачтан-ирээдүй	2220	0.2	99.8	0.0	0.0	0.0
Ариунсанаа	1662	24.0	76.0	0.0	0.0	0.0
Агь мамба	432					
Сидармед	612					
Үүдэн эмнэлгүүд	6948	5.0	91.5	3.5	0.0	0.0
Аймгийн дундаж	350686	22.6	65.7	6.3	3.6	1.8

2.2. Халдварт бус өвчлөл

Хүснэгт 5.1. Осол гэмтэл, хорт хавдрын өвчлөл, 2022-2023 оны эхний 9 сар

	Нийт халдварт бус өвчлөл				Үүнээс							
					Осол гэмтэл				Шинээр бүртгэгдсэн хорт хавдар			
	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд
ББУлаан	836	3060.0	1498	5637.9	1	3.7	0	0.0		0.0	4	15.1
Бат-Өлзий	1341	1758.5	1484	1940.1	12	15.7	19	24.8		0.0	10	13.1
Баянгол	1531	4079.4	555	1492.7	0	0.0	4	10.8		0.0	8	21.5
Баян-Өндөр	124	346.8	129	369.1	2	5.6	5	14.3		0.0	6	17.2
Богд	338	583.4	750	1328.8	12	20.7	3	5.3		0.0	6	10.6
Бүрд	85	291.2	85	298.4	0	0.0	16	56.2	1	3.4	8	28.1
Гучин-Ус	214	992.1	1223	5766.1	0	0.0	3	14.1	1	4.6	1	4.7
Зүйл	118	424.3	122	446.7	0	0.0	0	0.0		0.0	3	11.0
ЗБУ	400	1041.1	449	1201.5	17	44.2	22	58.9	1	2.6	4	10.7
Нарийнтгээл	384	1059.3	833	2358.4	18	49.7	20	56.6	1	2.8	6	17.0
Өлзийт	247	1052.9	311	1381.0	0	0.0	0	0.0		0.0	4	17.8
Сант	417	1186.7	567	1689.0	0	0.0	0	0.0		0.0	8	23.8
Тарагт	145	432.3	681	2088.3	0	0.0	14	42.9	1	3.0	4	12.3
Төгрөг	717	2656.5	657	2493.4	8	29.6	9	34.2	1	3.7	3	11.4
Уянга	498	524.0	1724	1841.3	9	9.5	83	88.6	3	3.2	18	19.2
Хайрхан-дулаан	1611	4612.1	1133	3269.8	3	8.6	2	5.8		0.0	3	8.7
Хархорин	6296	16024.4	4962	12517.7	204	519.2	545	1374.9		0.0	8	20.2
Хужирт	81	119.4	21	31.2	35	51.6	24	35.7		0.0	13	19.3
БОЭТ	26169		26727		614		773					
Уянсэтгэл	4282	4372.5	4171	4210.6	0	0.0	0	0.0	2	2.0	18	18.2
Түшигдөлгөөн	871	811.8	473	431.8	5	4.7	11	10.0	4	3.7	17	15.5
Нарны дөш	530	376.3	478	321.6	2	1.4	1	0.7	2	1.4	16	10.8
Энэрэл-ХХ	1371	1665.9	703	856.7	3	3.6	0	0.0		0.0	11	13.4
Хувийн эмнэлэг	396		421									
Харьяаллын бус									1		15	
Аймгийн дүн	49002	4178.9	50157	4283.7	945	80.6	1554	132.7	18	1.5	194	16.6

2023 оны эхний 9 сарын байдлаар халдварт бус өвчний 50157 тохиолдол бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 4283.7 ноогдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1155 тохиолдлоор буюу 104.8 пунктээр өссөн байна.

Осол гэмтэл, гадны шалтгаант өвчлөлийн 1554 тохиолдол бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 132.7 ноогдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 609 тохиолдлоор буюу 52.1 пунктээр нэмэгдсэн байна.

2023 оны эхний 9 сард аймгийн хэмжээнд шинээр 194 хорт хавдрын өвчлөл бүртгэгдсэн бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 16.6 ноогдож байна.

2.3. Халдварт бус өвчний эрт илрүүлэг

Аймгийн хэмжээнд 2023 оны эхний 9 сарын байдлаар артерийн гипертензи эрт илрүүлэг үзлэгт 18-аас дээш насны нийт 24214 хүн хамрагдсан бөгөөд 42.8 хувь нь эрэгтэй, 57.2 хувь нь эмэгтэй байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр нийт үзлэгийн 0.6 хувь нь артерийн гипертензи онош батлагдсан байна. Чихрийн шижин өвчний эрт илрүүлэг үзлэгт 40-өөс дээш насны нийт 19438 хүн хамрагдсанаас 42.6 хувь нь эрэгтэй, 57.4 хувь нь эмэгтэй байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр нийт үзлэгийн 0.1 хувь нь чихрийн шижин онош

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-09 сар

батлагдсан байна. Элэгний хорт хавдрын эрт илрүүлэг үзлэгт 40-65 насны 12113 хүн хамрагдсан байна.

Хүснэгт 6. АГ, ЧШ, Элэгний хорт хавдрын эрт илрүүлгийн үзлэгийн хамрагдалтын хувь, 2023 оны эхний 9 сар

	Артерийн гипертензи		Чихрийн шижин		Артерийн гипертензи эрт илрүүлгийн үзлэг			Чихрийн шижин хэв шинж 2 эрт илрүүлгийн үзлэг			Элэгний хорт хавдрын эрт илрүүлгийн үзлэг	
	Хамрагдвал зохих хүний тоо	Хамрагдсан хувь	Хамрагдвал зохих хүний тоо	Хамрагдсан хувь	Нийт үзлэг	Давтан үзлэг	Онош баглагдсан	Нийт үзлэг	Давтан үзлэг	Онош баглагдсан	Нийт үзлэг	Онош баглагдсан
Баруунбаян-Улаан	1610	51.5	743	96.1	829	0	0	714	0	0	829	
Бат-Өлзий	4502	26.3	2132	54.0	1185	108	31	1151	0	0	1185	
Баянгол	2056	11.2	916	25.1	230	0	0	230	0	0	230	
Баян-Өндөр	1480	40.9	902	67.0	606	133	4	604	0	0	589	
Богд	3120	9.0	1238	22.5	280	8	6	278	1	1	451	
Бүрд	1114	43.9	697	69.6	489	14	1	485	3	0	489	
Гучин-Ус	1427	11.5	677	24.1	164	5	2	163	2	1	0	
Есөнзүйл	1008	70.2	698	84.2	708	13	2	588	2	0	320	
Зүүнбаян-Улаан	2153	16.2	1078	24.6	349	0	0	265	0	0	0	
Нарийнтээл	1385	39.1	810	42.3	542	73	14	343	0	0	0	
Өлзийт	1311	67.2	644	103.3	881	42	18	665	4	1	856	
Сант	1072	75.1	668	120.5	805	59	13	805	18	3	15	
Тарагт	2082	23.0	1120	25.4	478	9	2	285	0	0	0	
Төгрөг	1078	59.1	662	96.2	637	0	0	637	0	0	204	
Уянга	4261	41.5	1896	54.2	1768	330	18	1028	24	5	1028	
Хайрхандулаан	1201	72.2	808	75.5	867	37	16	610	1	1	610	
Хархорин	2548	21.6	1279	42.1	551	4	0	539	0	0	0	
Хужирт	3653	26.6	1563	59.1	970	0	0	924	0	0	0	
Уянсэтгэл	3640	60.4	2532	65.1	2197	173	3	1648	0	0	2351	
Түшигдөлгөөн	4406	73.2	2814	118.5	3223	18	3	3335	0	0	2725	
Нарны дөш	5144	58.7	2999	64.4	3020	242	4	1932	1	1	180	
Энэрэл-ХХ	5149	66.7	2900	76.2	3435	238	15	2209	143	13	51	
Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв												10
Аймгийн дүн	55400	43.7	29776	65.3	24214	1506	152	19438	199	26	12113	10

2.4.Жирэмсний хяналт

Аймгийн хэмжээнд 2023 оны эхний 9 сарын байдлаар жирэмсний хяналтад шинээр 1497 эмэгтэйчүүд хамрагдсан ба 92.8 хувь нь эхний 3 сартайд, 6.3 хувь нь 4-6 сартайд, 0.9 хувь нь 7 ба түүнээс дээш сартайд хяналтад орсон байна. Хяналтад орсон жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 98.5 хувь нь цусны шинжилгээнд хамрагдсанаас 3.1 хувь нь цус багадалттай байна.

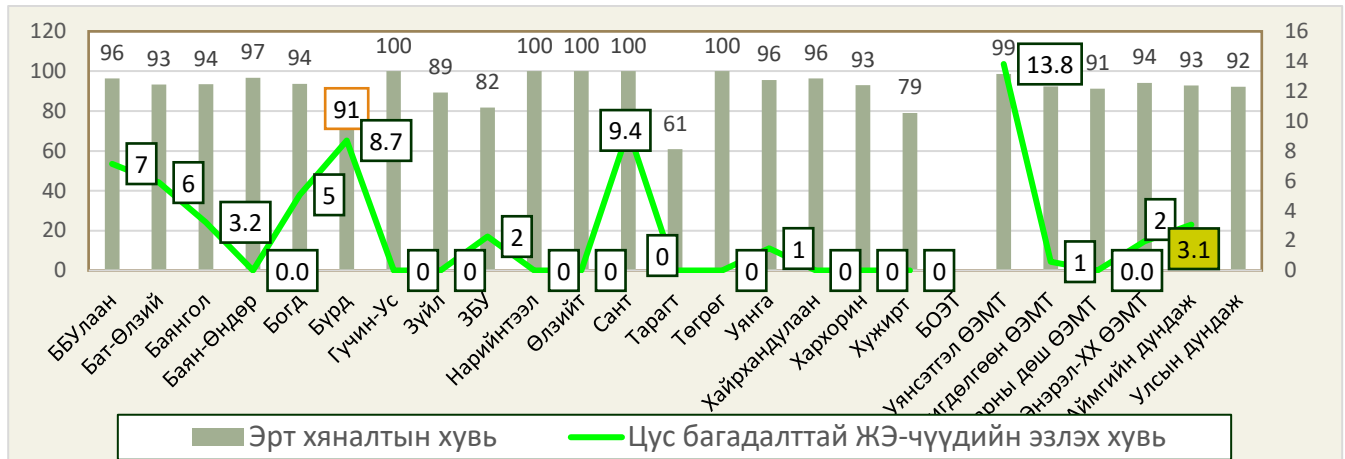
Хүснэгт 7. Жирэмсэн эхийн хяналт, 2022-2023 оны эхний 9 сар

Эмнэлгийн нэрс	Хяналтанд орсон нийт жирэмсэн эхчүүдийн тоо		Хяналтанд авсан хувь						Жирэмсэн эхийн үзүүлэлт, хувиар				Шинээр хяналтад орсон жирэмсэн эмэгтэйчүүд ээс БЗДХ илэрсэн хувь	
			Эхний 3 сартайд		4-6 сартайд		7 ба түүнээс дээш сартайд		Цусны шинжилгээнд хамрагд-сан		Цус багатай жирэмсэн эх			
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2023-БЗДХ	Эзлэх хувь
ББУлаан	20	28	65.0	96.4	20.0	0.0	15.0	3.6	100.0	96.4	0.0	7.1	0	0.0
Бат-Өлзий	122	119	91.8	93.3	6.6	5.9	1.6	0.8	95.1	100.0	4.1	5.9	1	0.8
Баянгол	59	31	94.9	93.5	5.1	6.5	0.0	0.0	83.1	96.8	0.0	3.2	0	0.0
Баян-Өндөр	44	31	93.2	96.8	4.5	3.2	2.3	0.0	97.7	100.0	2.3	0.0	0	0.0
Богд	91	79	93.4	93.7	3.3	6.3	3.3	0.0	59.3	100.0	0.0	5.1	1	1.3
Бүрд	25	23	88.0	91.3	12.0	8.7	0.0	0.0	100.0	95.7	16.0	8.7	0	0.0
Гучин-Ус	27	20	100.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	96.3	85.0	0.0	0.0	0	0.0
Есөнзүйл	34	28	91.2	89.3	8.8	10.7	0.0	0.0	100.0	100.0	2.9	0.0	0	0.0
ЗБУлаан	37	44	78.4	81.8	21.6	15.9	0.0	2.3	75.7	75.0	0.0	2.3	0	0.0
Нарийнтгээл	48	28	97.9	100.0	2.1	0.0	0.0	0.0	87.5	100.0	0.0	0.0	0	0.0
Өлзийт	14	12	100.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0	100.0	0.0	0.0	0	0.0
Сант	34	32	100.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0	100.0	17.6	9.4	0	0.0
Тарагт	35	23	88.6	60.9	8.6	30.4	2.9	8.7	100.0	91.3	0.0	0.0	0	0.0
Төгрөг	24	27	95.8	100.0	4.2	0.0	0.0	0.0	100.0	100.0	0.0	0.0	0	0.0
Уянга	150	136	98.0	95.6	2.0	4.4	0.0	0.0	100.0	100.0	0.0	1.5	2	1.5
Хайрхандулаан	41	28	92.7	96.4	2.4	0.0	4.9	3.6	100.0	100.0	2.4	0.0	0	0.0
Хархорин	80	43	90.0	93.0	8.8	7.0	1.3	0.0	100.0	100.0	2.5	0.0	0	0.0
Хужирт	102	67	81.4	79.1	17.6	20.9	1.0	0.0	100.0	98.5	0.0	0.0	1	1.5
БОЭТ	0	0											0	
Уянсэтгэл	177	152	98.3	98.7	1.7	0.7	0.0	0.7	98.9	100.0	1.1	13.8	0	0.0
Түшигдөлгөөн	167	170	92.2	92.4	7.2	4.7	0.6	2.9	100.0	100.0	1.2	0.6	1	0.6
Нарны дөш	299	273	95.0	91.2	5.0	8.4	0.0	0.4	100.0	98.9	0.3	0.0	2	0.7
Энэрэл-XX	98	103	88.8	94.2	11.2	5.8	0.0	0.0	100.0	100.0	1.0	1.9	0	0.0
Аймгийн дүн	1728	1497	92.7	92.8	6.5	6.3	0.9	0.9	95.8	98.5	1.5	3.1	8	0.5
Улсын дундаж			91.4	92.2										

Шинээр хяналтад хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдээс трихомониаз илрүүлэх шинжилгээнд 83.7 хувь, заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд 83.7 хувь, тэмбүү илрүүлэх шинжилгээнд 98.5 хувь, ХДХВ/ДОХ илрүүлэх шинжилгээнд 98.5 хувь нь тус тус хамрагдсан байна.

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-09 сар

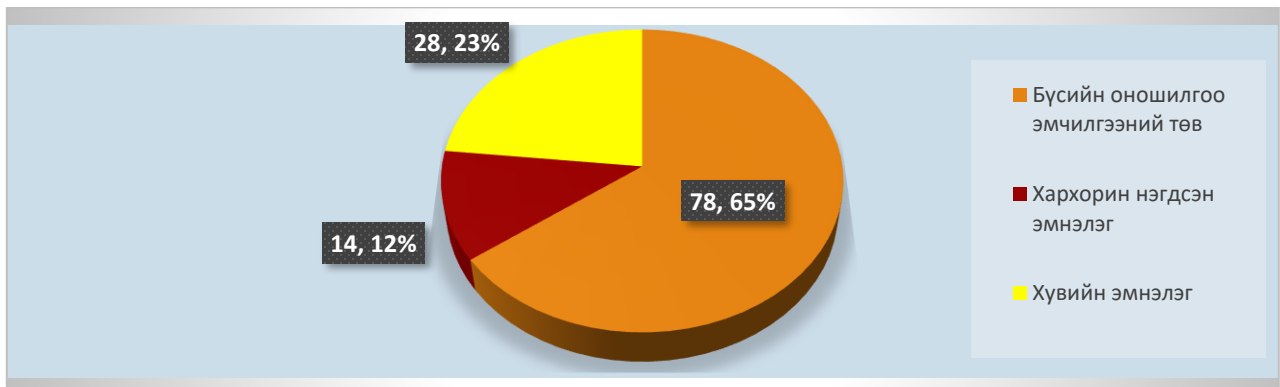
Зураг 7. Жирэмсний эрт үеийн хяналтын хувь, сум, өрхөөр, 2023 оны эхний 9 сар

2.5. Үр хөндөлт

Аймгийн хэмжээнд 2023 оны эхний 9 сарын байдлаар нийт 120 эмэгтэйчүүд үр хөндүүлсэн байна. Нийт үр хөндөлтөөс хожуу үр хөндөлтийн 9 тохиолдол бүртгэгдэж 7.5 хувийг эзэлж байна. Өсвөр насныхны үр хөндөлтийн 5 тохиолдол бүртгэгдсэн байна.

Зураг 8. Үр хөндөлтийн эзлэх хувь, байгууллагын төрлөөр, 2023 оны 9 сар

2.6. Түргэн тусламжийн дуудлага

Аймгийн хэмжээнд 2023 оны эхний 9 сарын байдлаар 14089 түргэн тусламжийн дуудлага хүлээн авч үйлчилсэнээс 26.9 хувийг алсын дуудлага эзэлж улсын дунджаас 19.9 пунктээр их байна. Осол гэмтлийн дуудлага 606 бүртгэгдэж 4.3 хувийг эзэлж улсын дунджаас 4.2 пунктээр бага байна.

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-09 сар

Хүснэгт 8. Түргэн тусламжийн дуудлага, төрлөөр, 2022-2023 оны эхний 9 сар

	Нийт түргэн тусламжийн дуудлага								Дуудлагын төрөл, эзлэх хувиар			
	Түргэн тусламжийн дуудлага		Үүнээс						Алсын дуудлагын эзлэх хувь		Осол, гэмтлийн дуудлагын эзлэх хувь	
			Алсын дуудлага		Ойрын дуудлага		Осол, гэмтлийн дуудлага					
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
ББУлаан	312	381	134	140	178	241	2	1	42.9	36.7	0.6	0.3
Бат-Өлзий	856	955	366	375	490	580	17	20	42.8	39.3	2.0	2.1
Баянгол	391	384	185	183	206	201	1	4	47.3	47.7	0.3	1.0
Баян-Өндөр	257	221	125	97	132	124	1	6	48.6	43.9	0.4	2.7
Богд	258	244	153	151	105	93	5	2	59.3	61.9	1.9	0.8
Бүрд	218	187	163	123	55	64	3	10	74.8	65.8	1.4	5.3
Гучин-Ус	331	284	153	125	178	159	3	3	46.2	44.0	0.9	1.1
Есөнзүйл	420	925	219	349	201	576	0	1	52.1	37.7	0.0	0.1
ЗБУлаан	241	213	145	153	96	60	12	18	60.2	71.8	5.0	8.5
Нарийнтгээл	424	672	254	291	170	381	8	4	59.9	43.3	1.9	0.6
Өлзийт	296	296	203	172	93	124	0	0	68.6	58.1	0.0	0.0
Сант	263	238	173	157	90	81	0	0	65.8	66.0	0.0	0.0
Тарагт	227	348	91	218	136	130	1	7	40.1	62.6	0.4	2.0
Төгрөг	319	369	108	117	211	252	7	7	33.9	31.7	2.2	1.9
Уянга	748	796	377	325	371	471	16	17	50.4	40.8	2.1	2.1
Хайрхандулаан	835	763	310	273	525	490	21	35	37.1	35.8	2.5	4.6
Хархорин	2212	1940	195	200	2017	1740	54	93	8.8	10.3	2.4	4.8
Хужирт	758	714	282	257	476	457	31	25	37.2	36.0	4.1	3.5
БООТ	3548	4159	47	79	3501	4080	331	353	1.3	1.9	9.3	8.5
Уянсэтгэл	0	0	0	0	0	0	0	0				
Түшигдөлгөөн	0	0	0	0	0	0	0	0				
Нарны дөш	0	0	0	0	0	0	0	0				
Энэрэл-ХХ	0		0	0	0	0	0	0				
Дүн	12914	14089	3683	3785	9231	10304	513	606	28.5	26.9	4.0	4.3

2.7. Хэвтэн эмчлүүлэгсдийн тусламж үйлчилгээ

Аймгийн хэмжээнд 2023 оны эхний 9 сарын байдлаар 22739 үйлчлүүлэгч эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлж, 161444 ор хоног ашигласан байна. Аймгийн дунджаар ор ашиглалтын хувь 64.7 байгаа нь улсын дунджаас 5.1 пунктээр их, дундаж ор хоног 7.1 байгаа нь улсын дунджаас 0.2 пунктээр их, орны эргэлт 20.4 байгаа нь улсын дунджаас 5.7 пунктээр бага үзүүлэлттэй байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хэвтэн эмчлүүлэгч 1647-р нэмэгдсэн байна.

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-09 сар

Хүснэгт 9. Стационарын тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд, 2022-2023 оны эхний 9 сар

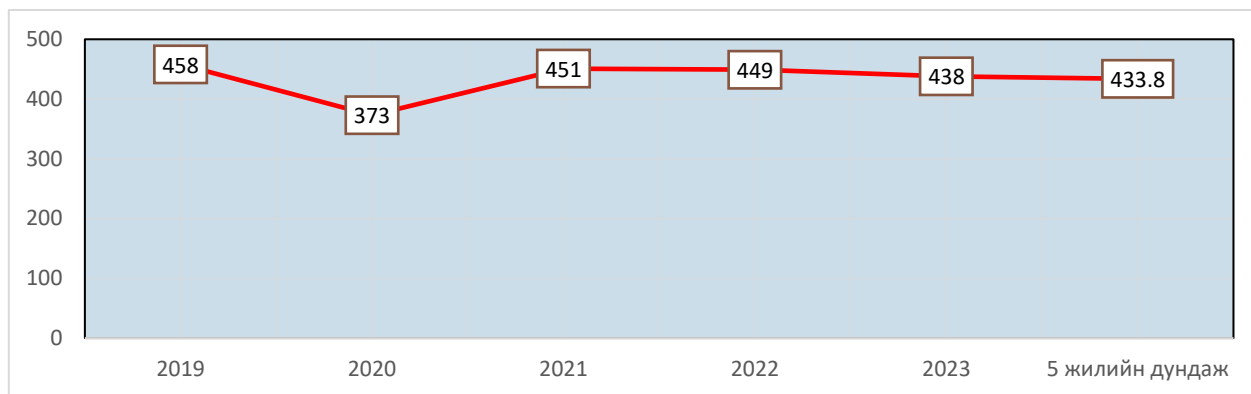
Эмнэлгийн нэрс	Хэвтэн эмчлүүлсэн		Орны үзүүлэлт, 2023					
	2022 он	2023 он	Орны тоо	Ор хоног	Орны фонд ашиглалт	Орны фонд ашиглалтын хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт
Баруунбаян-Улаан	240	247	15	1822	121.5	49.9	7.4	16.5
Бат-Өлзий	753	611	39	4047	103.8	42.6	6.6	15.7
Баянгол	366	350	20	3045	152.3	62.6	8.7	17.5
Баян-Өндөр	197	205	19	1417	74.6	30.6	6.9	10.8
Богд	452	444	29	2805	96.7	39.7	6.3	15.3
Бүрд	239	327	18	2345	130.3	53.5	7.2	18.2
Гучин-Ус	296	337	15	2262	150.8	62.0	6.7	22.5
Есөнзүйл	260	331	25	2336	93.4	38.4	7.1	13.2
Зүүнбаян-Улаан	219	338	23	2053	89.3	36.7	6.1	14.7
Нарийнтгээл	461	549	21	3720	177.1	72.8	6.8	26.1
Өлзийт	225	578	15	4458	297.2	122.1	7.7	38.5
Сант	299	267	20	1795	89.8	36.9	6.7	13.4
Тарагт	235	264	18	1860	103.3	42.5	7.0	14.7
Төгрөг	234	294	15	2039	135.9	55.9	6.9	19.6
Уянга	610	654	50	4809	96.2	39.5	7.4	13.1
Хайрхандулаан	312	262	18	1665	92.5	38.0	6.4	14.6
Хархорин	2540	2722	88	17617	200.2	82.3	6.5	30.9
Хужирт	582	690	30	4621	154.0	63.3	6.7	23.0
БОЭТ	8638	9067	360	65049	180.7	74.3	7.2	25.2
Уянсэтгэл	0	0		0				
Түшигдөлгөөн	0	0		0				
Нарны дөш	0	0		0				
Энэрэл-хархорин	0	0		0				
Чинмэнд	1597	1472	65	10366	159.5	65.5	7.0	22.6
Асархайрхан	117	92	10	443	44.3	18.2	4.8	9.2
Хөх манал	221	0	15	0	0.0	0.0	0.0	0.0
Асар хайрхан	945	989	50	7030	140.6	57.8	7.1	19.8
Ариунсанаа	906	846	50	5843	116.9	48.0	6.9	16.9
Агь мамба	36	414	25	5434	217.4	89.3	13.1	16.6
Сидармед	112	389	60	2563	42.7	17.6	6.6	6.5
Үүдэн эмнэлэг	0	0		0				
Аймгийн дундаж	21092	22739	1113	161444	145.1	59.6	7.1	20.4
Улсын дундаж					176.7	64.7	6.9	26.1

3. Нас баралт

2023 оны эхний 9 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд нас баралтын 438 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 11 тохиолдлоор буурсан байна. Нийт нас баралтын 277 тохиолдол буюу 63.2 хувь нь эрэгтэй, буюу 36.8 хувь нь эмэгтэй байна. Нийт нас баралтын 18.5 хувь нь эмнэлэгт нас барсан бөгөөд үүнээс 34.6 хувь нь хоног болоогүй нас барсан байна.

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-09 сар

Зураг 9. Нас барсан хүний тоо, 2019-2023 оны эхний 9 сар

Нас баралтын түвшин 1000 хүн амд **3.7** болж улсын дунджаас 0.2 пунктээр бага түвшинд байна. Нас баралтын 4.8 хувийг нэг хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл эзэлж улсын дунджаас 0.1 пунктээр их, 5.9 хувийг 0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл эзэлж улсын дунджаас 0.2 пунктээр их түвшинд байна.

Хүснэгт 10. Хүн амын нас баралтын үзүүлэлт, сумдаар /2022-2023 оны эхний 9 сард/

	Нийт нас баралт		Эмнэлэгт нас баралт				БОЭТ-ийн нас баралт харьяал-лаар		Эмнэлгийн нас баралтын хувь		Нас баралт /1000 хүн амд/	
	2022	2023	2022 он		2023 он		2022	2023	2022	2023	2022	2023
			тоо	хувь	тоо	хувь						
Баруунбаян-Улаан	10	10	1		0	0.0	3	3	0.4	0.0	4.8	4.9
Бат-Өлзий	40	29	5	12.5	6	20.7	1	1	0.7	1.0	5.4	3.9
Баянгол	17	9	0	0.0	1	11.1	3	4	0.0	0.3	5.3	3.5
Баян-Өндөр	15	9	1	6.7	1	11.1			0.5	0.5	4.2	2.6
Богд	16	16	4	25.0	3	18.8	4		0.9	0.7	3.5	2.8
Бүрд	11	12	1	9.1	0	0.0			0.4	0.0	3.8	4.2
Гучин-Ус	6	6	1		1		2	2	0.3	0.3	3.7	3.8
Есөнзүйл	5	15	0		0	0.0	1		0.0	0.0	2.2	5.5
Зүүнбаян-Улаан	15	12	0	0.0	0	0.0	2	4	0.0	0.0	4.4	4.3
Нарийнтээл	12	13	0	0.0	2	15.4	0	2	0.0	0.4	3.3	4.2
Өлзийт	6	4	0		0	0.0	1	1	0.0	0.0	3.0	2.2
Сант	9	14	1		1	7.1	1	1	0.3	0.4	2.8	4.5
Тарагт	8	11	0	0.0	0	0.0	5	2	0.0	0.0	3.9	4.0
Төгрөг	3	6	0		0	0.0	2	1	0.0	0.0	1.9	2.7
Уянга	40	28	3	7.5	2	7.1	3	6	0.5	0.3	4.5	3.6
Хайрхандулаан	11	18	4	36.4	0		2	1	1.3	0.0	3.7	5.5
Хархорин	22	28	2		3	10.7			0.1	0.1	5.6	7.1
Хужирт	40	46	4	10.0	12	26.1	1	1	0.7	1.7	6.0	7.0
БОЭТ	61	50	60	98.4	49	98.0			0.7	0.5		
Уянсэтгэл	22	28	0	0.0	0	0.0	6	1			2.9	2.9
Түшигдөлгөөн	25	25	0	0.0	0		13	10			3.5	3.2
Нарны дөш	35	26	0	0.0	0	0.0	5	6			2.8	2.2
Энэрэл-Хархорин	20	23	0	0.0	0	0.0	1				2.6	2.8
Чинмэнд			0									
Харьяалалын бус							4	4				
Аймгийн дүн	449	438	87	19.4	81	18.5	60	50	0.4	0.4	4.3	4.2
Улсын дундаж				29.8		31.8						

Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралтын 53 тохиолдол бүртгэгдэж, нийт нас баралтын 12.1 хувийг эзэлж улсын дунджаас 5.2 пунктээр бага байна.

2023 оны эхний 9 сарын байдлаар хорт хавдрын шалтгаант нас баралтын 94 тохиолдол бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 8.0 ноогдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 12 тохиолдлоор буюу 1.0 пунктээр буурсан байна.

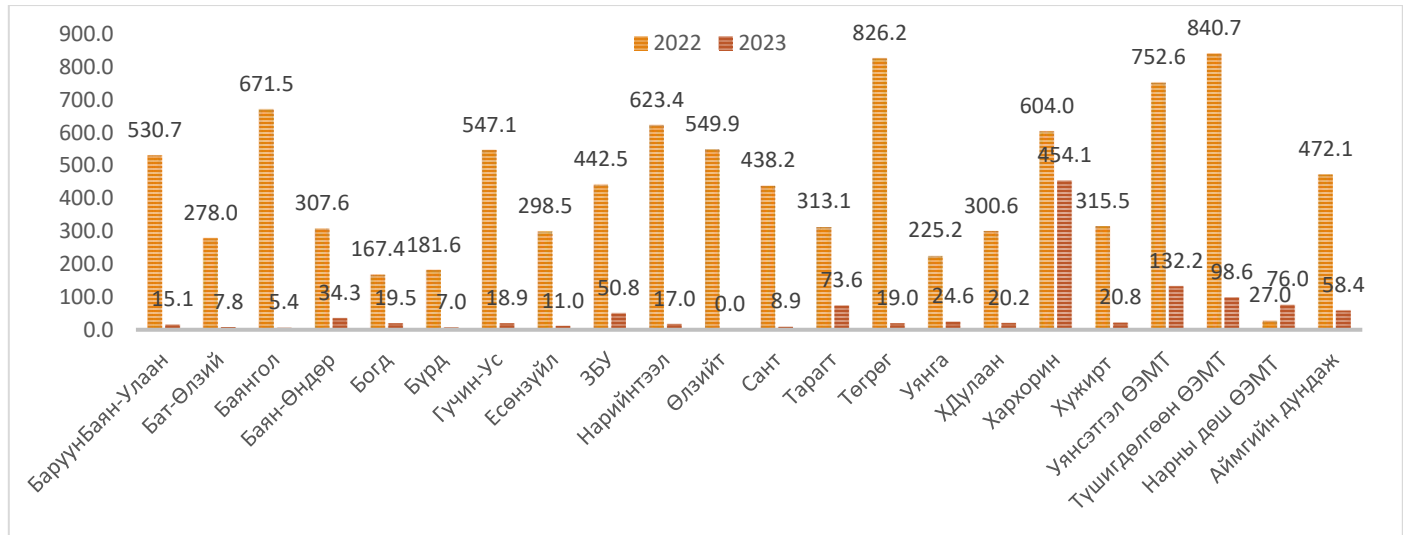
Хүснэгт 11. Хорт хавдар, осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралтын тохиолдол, 2022-2023 оны эхний 9 сар

	Хорт хавдрын шалтгаант нас баралт				Нийт гадны шалтгаант нас баралт		Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт, төрлөөр									
	2022 он		2023 он				Амиа хорлосон		Зам тээврийн осол		Бусдад хорлогдсон		Бусад осол		Үйлдвэрийн осол	
	тоо	10000 хүн амд	тоо	10000 хүн амд	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Баруунбаян-Улаан	3	11.0	3	11.3	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Бат-Өлзий	8	10.5	3	3.9	10	4	2	0	0	1	0	0	8	3		0
Баянгол	5	13.3	1	2.7	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0		0
Баян-Өндөр	4	11.2	2	5.7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
Богд	2	3.5	3	5.3	2	4	0	3	1	1	0	0	1	0		0
Бүрд	3	10.3	3	10.5	6	0	0	0	4	0	1	0	1	0		0
Гучин-Ус	0	0.0	2	9.4	1	2	0	0	0	1	0	0	1	1		0
Есөнзүйл	0	0.0	2	7.3	0	2	0	1	0	0	0	0	0	1		0
Зүүнбаян-Улаан	1	2.6	1	2.7	1	5	1	2	0	0	0	0	0	3		0
Нарийнтээл	2	5.5	3	8.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
Өлзийт	0	0.0	2	8.9	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1		0
Сант	0	0.0	4	11.9	1	2	0	1	0	1	0	0	1	0		0
Тарагт	1	3.0	1	3.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
Төгрөг	1	3.7	2	7.6	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0		0
Уянга	13	13.7	11	11.7	7	1	0	1	4	0	0	0	3	0		0
Хайрхандулаан	0	0.0	1	2.9	1	4	0	0	0	2	1	0	0	2		0
Хархорин	5	12.7	5	12.6	3	6	0	4	3	1	0	0	0	0		1
Хужирт	12	17.7	5	7.4	8	10	5	3	2	1	0	1	1	5		
БОЭТ	13		12		4	5	0	0	2	2	0	0	2	3		
Уянсэтгэл	8	8.2	9	9.1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0		
Түшигдөлгөөн	9	8.4	3	2.7	1	2	1	0	0	0	0	1	0	1		
Нарны дөш	10	7.1	11	7.4	1	0	0	0	0	0	0		1	0		
Энэрэл-Хархорин	6	7.3	5	6.1	2	2	0	0	0	1	0		2	1		
Аймгийн дүн	106	9.0	94	8.0	52	53	9	18	19	11	2	2	22	21	0	1

4. Халдварт өвчин

Аймгийн хэмжээнд 2023 оны эхний 9 сарын байдлаар 13 төрлийн 684 халдварт өвчний тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 58.4 ноогдож улсын дунджаас 35.4 пунктээр бага байна. Өмнөх оны мөн үеэс 4852 тохиолдлоор буюу 10 000 хүн амд ногдох халдварт өвчлөл 414-р буурсан байна.

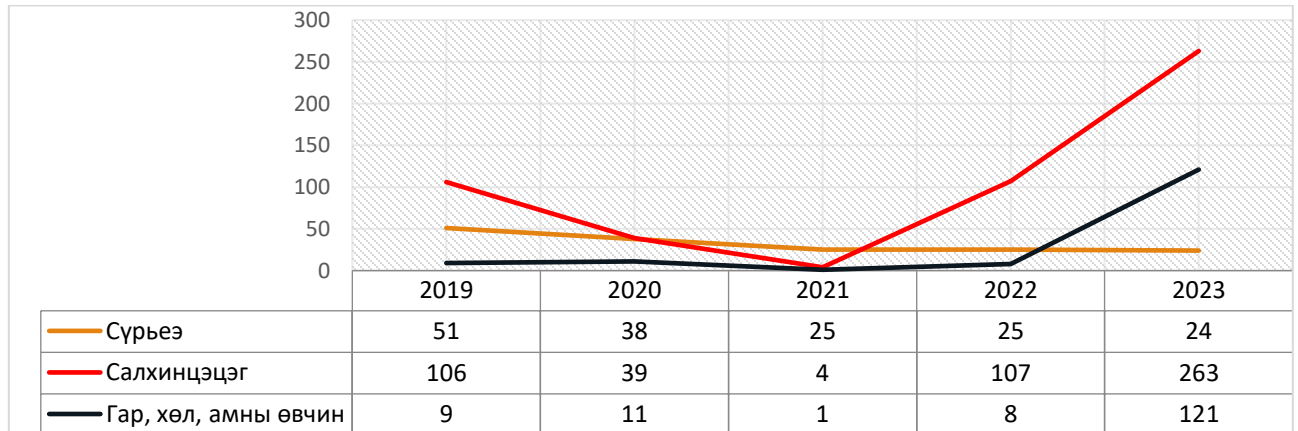
Зураг 10. Нийт халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, байгууллагын төрлөөр, 2022-2023 оны эхний 9 сар

4.1. Амьсгалын замын халдварт өвчин

2023 оны эхний 9 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд амьсгалын замын халдварт өвчний 408 тохиолдол бүртгэгдэж, нийт халдварт өвчний 59.6 хувийг эзэлж байна.

Зураг 11. Амьсгалын замын халдварт өвчний тохиолдол, 2019-2023 оны эхний 9 сар

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-09 сар

Хүснэгт 12. Амьсгалын замын халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, 2022-2023 оны эхний 9 сар

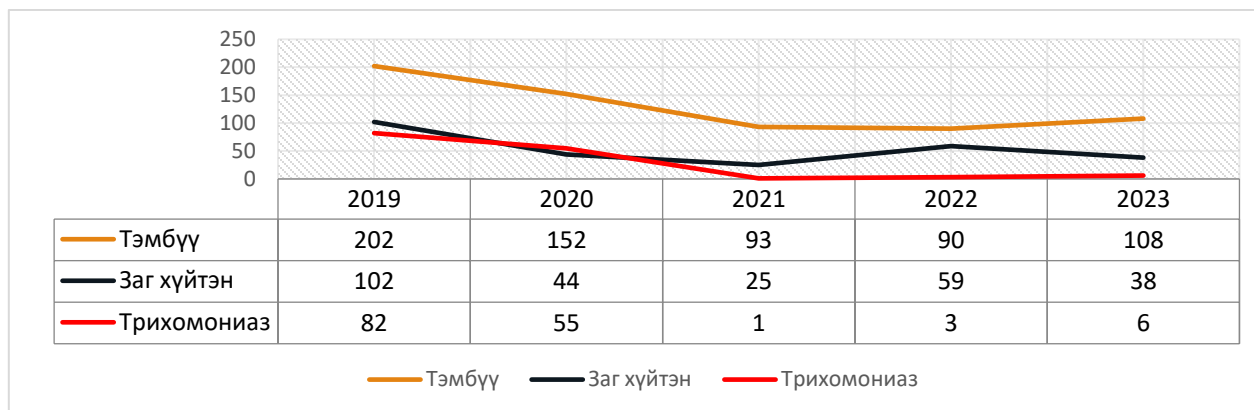
	Хачигт рикеттсиоз /Tick-borne rickettsioses/				B01 Салхинцэцэг /Varicella/				A15-A19 Сүрьеэ/Tuberculosis/				B26 Гахай хавдар /Mumps/				B08.4 Гар, хөл, амны өвчин /Hand, foot and mouth disease/			
	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд
ББУлаан	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	3.8	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	3.8
Бат-Өлзий	0	0.0	1	1.3	0	0.0	0	0.0	2	2.6	1	1.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Баянгол	0	0.0	0	0.0	2	5.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Баян-Өндөр	0	0.0	0	0.0	1	2.8	1	2.9	1	2.8	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	11	31.5
Богд	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	1.7	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	1.8
Бүрд	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Гучин-Ус	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	4.6	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	9.4
Есөнзүйл	0	0.0	0	0.0	4	14.4	0	0.0	0	0.0	2	7.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Зүүн-БУ	1	2.6	0	0.0	2	5.2	14	37.5	2	5.2	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Нарийнтгэл	0	0.0	0	0.0	1	2.8	4	11.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Өлзийт	1	4.3	0	0.0	1	4.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Сант	0	0.0	0	0.0	1	2.8	0	0.0	3	8.5	2	6.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Тарагт	1	3.0	0	0.0	0	0.0	3	9.2	2	6.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	14	42.9
Төгрөг	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	3.8
Уянга	1	1.1	0	0.0	0	0.0	2	2.1	3	3.2	2	2.1	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	4.3
Хайрхандул аан	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	2.9	0	0.0	1	2.9	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Хархорин	0	0.0	2	5.0	33	26.4	67	54.5	2	1.6	5	4.1	0	0.0	0	0.0	0	0.0	45	113.5
Хужирт	2	2.9	0	0.0	17	25.1	8	11.9	1	1.5	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	1.5
Уянсэтгэл	0	0.0	3	3.0	14	14.3	78	78.7	2	2.0	3	3.0	0	0.0	0	0.0	4	4.1	11	11.1
Түшигдөлгө өн	0	0.0	1	0.9	24	22.4	59	53.9	1	0.9	2	1.8	0	0.0	0	0.0	2	1.9	9	8.2
Нарны дош	0	0.0	2	1.3	7	5.0	23	15.5	4	2.8	5	3.4	0	0.0	0	0.0	2	1.4	21	14.1
Харьяаллын бус	0		0		0		3		0		0		0		0		0		0	
Аймгийн дүн	6	0.5	9	0.8	107	9.1	263	22.5	25	2.1	24	2.0	0	0.0	0	0.0	8	0.7	121	10.3
Улсын дундаж		0.3		0.3		4.4		27.1		5.1		5.0		0.1		0.3		3.0		10.9

4.2. Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин

2023 оны эхний 9 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчний 152 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт халдварт өвчний 22.2 хувийг эзэлж байна. Өмнөх оны мөн үетэй ижил байна. Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчний 25.0 хувийг заг хүйтэн, **71.1** хувийг тэмбүү, 3.9 хувийг трихомониаз тус тус эзэлж байна. Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад тэмбүүгийн өвчлөл 18 тохиолдлоор нэмэгдсэн ба 10 000 хүн амд ногдох тэмбүүгийн өвчлөл Арвайхээр, Богд, Хархорин сумдуудад аймгийн дундаж үзүүлэлтээс 1.4-8.0 пунктээр өндөр байна.

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-09 сар

Зураг 12. Бэлгийн замын халдварт өвчний тохиолдол, 2019-2023 оны эхний 9 сар

Хүснэгт 13. Бэлгийн замын халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, 2022-2023 оны эхний 9 сар

	A50-A53 Тэмбүү /Syphilis/				A54 Гонококкт халдвар /Gonococcal infection/				A59 Трихомониаз /Trichomoniasis/				Төрөлхийн тэмбүү / A50 /			
	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд
Баруунбаян-Улаан	1	3.7	0	0.0	2	7.3	0	0.0	0	0.0	1	3.8		0.0	0	0.0
Бат-Өлзий	1	1.3	1	1.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Баянгол	1	2.7	1	2.7	2	5.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Баян-Өндөр	6	16.8	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Богд	2	3.5	6	10.6	2	3.5	0	0.0	1	1.7	0	0.0		0.0	0	0.0
Бүрд	1	3.4	0	0.0	0	0.0	1	3.5	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Гучин-Ус	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	4.7	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Есонзүйл	0	0.0	0	0.0	1	3.6	0	0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
ЗБУлаан	5	13.0	2	5.4	5	13.0	3	8.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Нарийнгээл	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Өлзийт	1	4.3	0	0.0	2	8.5	0	0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Сант	4	11.4	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Тарагт	3	8.9	2	6.1	3	8.9	1	3.1	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Төгрөг	1	3.7	1	3.8	1	3.7	0	0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Уянга	10	10.5	3	3.2	2	2.1	1	1.1	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Хайрхандулаан	1	2.9	3	8.7	1	2.9	1	2.9	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Хархорин	3	2.4	24	19.5	0	0.0	7	5.7	0	0.0	1	0.8		0.0	0	0.0
Хужирт	0	0.0	1	1.5	0	0.0	3	4.5	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Уянсэтгэл	16	16.3	17	17.2	9	9.2	4	4.0	1	1.0	1	1.0		0.0	0	0.0
Түшигдөлгөөн	12	11.2	17	15.5	10	9.3	6	5.5	1	0.9	1	0.9		0.0	0	0.0
Нарны дош	20	14.2	29	19.5	18	12.8	10	6.7	0	0.0	2	1.3		0.0	1	0.7
Харьяаллын бус	2		1		1		0		0		0				0	
Аймгийн дундаж	90	7.7	108	9.2	59	5.0	38	3.2	3	0.3	6	0.5	0	0.0	1	0.1
Улсын дундаж		8.4		9.0		8.6		8.0		6.3		5.3				

4.3 Вируст гепатитын халдвар

Хүснэгт 14. Вируст гепатитын халдварт өвчин, 2022-2023 оны эхний 9 сар

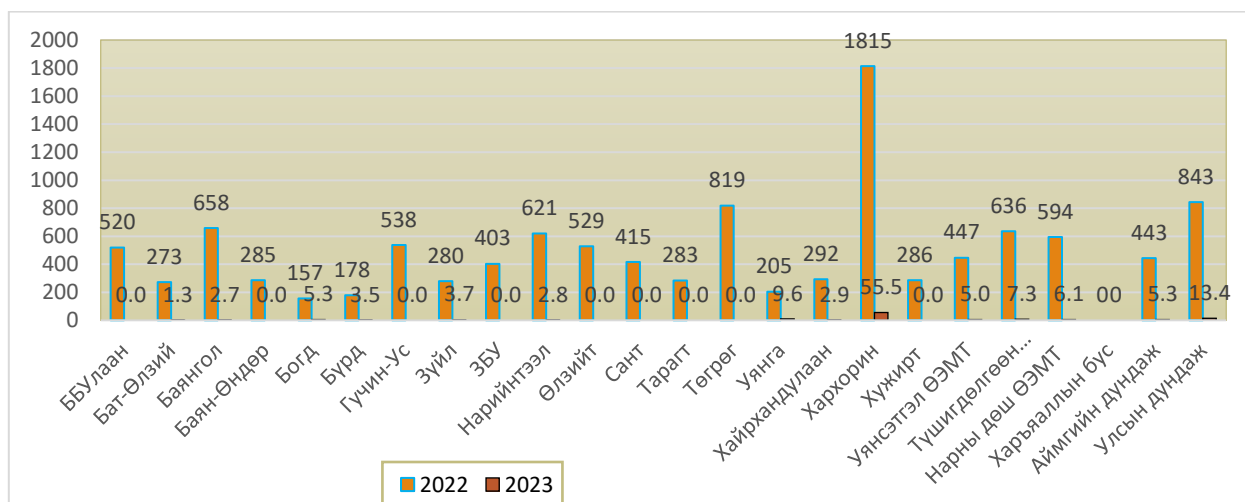
	B15-B19 Вируст гепатит /Viral hepatitis/				B15 Вируст гепатит А /Acute hepatitis A/				Гепатит В / В16 /				Гепатит (бусад) / В17-19/			
	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд
БаруунБаян-Улаан	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Бат-Өлзий	0	0.0	1	1.3		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	1.3
Баянгол	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Баян-Өндөр	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Богд	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Бүрд	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Гучин-Ус	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Зүйл	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
ЗБУ	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Нарийнтээл	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Өлзийт	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Сант	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Тарагт	0	0.0	1	3.1		0.0		0.0	0	0.0	1	3.1	0	0.0	0	0.0
Төгрөг	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Уянга	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
ХДулаан	1	2.9	0	0.0		0.0		0.0	1	2.9	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Хархорин	3	2.4	1	0.8		0.0		0.0	1	2.5	1	2.5	2	5.1	0	0.0
Хужирт	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Уянсэтгэл	2	2.0	0	0.0		0.0		0.0	1	1.0	0	0.0	1	1.0	0	0.0
Түшигдөлгөөн	1	0.9	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0	1	0.9	0	0.0
Нарны дөш	1	0.7	1	0.7		0.0		0.0	0	0.0	1	0.7	1	0.7	0	0.0
Харьяаллын бус	0		0						0		0		0		0	
Аймгийн дүн	8	0.7	4	0.3	0	0.0	0	0.0	3	0.3	3	0.3	5	0.4	1	0.1
Улсын дундаж		0.5		0.5		0.0		0.0		0.3		0.2		0.2		0.2

2023 оны эхний 8 сарын байдлаар вируст гепатитын 3 тохиолдол бүртгэгдсэн байна.

4.4. Бусад халдварт өвчин /Шинэ Коронавируст халдвар/

2023 оны эхний 9 сарын байдлаар Коронавируст халдварын 62 тохиолдол бүртгэгдэж 10000 хүн амд 5.3 ноогдож байгаа нь улсын дунджаас 8.1 пунктээр бага үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 15. Коронавируст халдвар (COVID-19), 10 000 хүн амд, 2022-2023 оны 9 сард

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-09 сар

Хүснэгт 19. Хөх, умайн хүзүүний эрт илрүүлгийн үзлэгийн хамрагдалтын хувь, 2023 оны 9 с

Сумын нэр	Хөх			Умайн хүзүү		
	Хамрагдах нийт	Хамрагдса н тоо	Хамрагдал тын хувь	Хамрагдах нийт	Хамрагдса н тоо	Хамрагдал тын хувь
Баруунбаян-Улаан	802	574	71.6	182	26	14.3
Бат-Өлзий	2072	409	19.7	489	86	17.6
Баянгол	661	84	12.7	225	89	39.6
Баян-Өндөр	1096	636	58.0	210	134	63.8
Богд	1317	504	38.3	340	169	49.7
Бүрд	780	3	0.4	161	5	3.1
Гучин-Ус	649	49	7.6	121	44	36.4
Есөнзүйл	508	20	3.9	150	38	25.3
Зүүнбаян-Улаан	996	575	57.7	254	14	5.5
Нарийнтээл	629	398	63.3	119	127	106.7
Баянтээг		91			11	
Өлзийт	451	13	2.9	105	16	15.2
Сант	987	166	16.8	232	8	3.4
Тарагт	761	172	22.6	185	0	0.0
Төгрөг	616	153	24.8	140	69	49.3
Уянга	2346	1732	73.8	432	347	80.3
Хайрхандулаан	937	272	29.0	184	51	27.7
Хархорин	1234	277	22.4	244	25	10.2
Хужирт	1442	316	21.9	480	75	15.6
Нарны дөш	3079	1297	42.1	868	312	35.9
Түшигдөлгөөн	2042	1620	79.3	574	321	55.9
Уянсэтгэл	2365	2198	92.9	460	334	72.6
Энэрэл Хархорин	2312	1541	66.7	307	311	101.3
ЖМАК					923	
БҮГД	28319	13100	46.3	6502	3535	54.4